

**Державний професійно-технічний навчальний заклад
«Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування»**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ЗДОБУТИХ
ШЛЯХОМ НЕФОРМАЛЬНОЇ
ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ в
ДПТНЗ «Чернігівське вище професійне училище
побутового обслуговування»**

**Затверджено:
Педрадою ДПТНЗ «Чернігівське
вище професійне училище
побутового обслуговування»
від «30» жовтня 2024 р.
Протокол № 2
В.о. директора ДПТНЗ
«ЧВПУ побутового обслуговування»
Вікторія МАЛОФЕСНКО**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в ДПТНЗ «Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування» (далі – Положення) є основним інституційним документом, що регламентує процедуру визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами фахової передвищої освіти в Чернігівському вищому професійному училищі побутового обслуговування (далі – Училище).

1.2. Положення розроблено на підставі Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, затвердженого наказом МОН України 08 лютого 2022 року № 130.

1.3. Училище може визнавати результати неформального та/або інформального навчання осіб, які:

- здобувають в Училищі фахову передвищу освіту;
- переводяться з іншого закладу освіти до Училища,
- поновлюються до складу здобувачів освіти Училища.

1.4. Визнання Училищем результатів неформального та/або інформального навчання – це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбаченим відповідною освітньо-професійною програмою (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування особі певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів, окремих тем цих компонентів) відповідної освітньо-професійної програми (у тому числі, в рамках її вибіркової складової).

1.5. У процесі визнання Училищем результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави,

визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

1.6. Основні терміни та їх визначення:

європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) - система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС*;

валідація – формалізований процес вимірювання рівня оволодіння здобувачами запланованими результатами навчання. Засобами вимірювання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, можуть бути екзаменаційні білети, контрольні та тестові завдання, лабораторні роботи, інструменти, обладнання, матеріали та інші засоби відповідно до робочих програм навчальних дисциплін (практик);

інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям;

компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність;

кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредит ЄКТС) - одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;

неформальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;

результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;

формальна освіта - це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти.

1.7. Неформальна освіта здійснюється у формі професійних курсів (тренінгів), майстер-класів, семінарів (вебінарів), літніх шкіл, професійного стажування, онлайн-курсів, громадянської освіти тощо.

1.8. Неформальна освіта є доповненням та (або) альтернативою формальній освіті у навчанні протягом усього життя.

1.9. Наукові праці здобувачів освіти, які розміщені у Збірниках матеріалів міжнародних та Всеукраїнських наукових конференцій, опубліковані у вітчизняних та закордонних фахових виданнях, а також наукові роботи, виконані у межах Училища вважаються формою неформальної освіти і можуть бути визнані як результати навчання для окремих освітніх компонентів або окремих змістових модулів чи тем навчальної дисципліни.

1.10. Під час етапів визнання результатів, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, усі їх учасники зобов'язані дотримуватися Положення про академічну доброчесність Училища.

1.11. Адміністрація Училища створює умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для визнання результатів, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, з урахуванням їхніх індивідуальних потреб.

2. ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ЗДОБУТИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

2.1. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою, за якою він навчається.

2.2. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється для освітніх компонентів, які входять як до обов'язкової так і вибіркової частини навчального плану, за яким навчається здобувач.

2.3. Здобувач фахової передвищої освіти не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

2.4. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється для освітніх компонентів, викладання яких за навчальним планом освітньо-професійної програми починається з другого семестру.

2.5. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті проводиться до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом передбачено опанування освітнього компонента, який може бути частково чи повністю зарахований. В окремих випадках, за обґрунтованим рішенням гаранта освітньо-професійної програми, результат неформального та/або інформального навчання може бути визнаним впродовж семестру, але не пізніше, ніж до початку заліково-екзаменаційної сесії за порядком визначеним у розділі третьому цього Положення.

2.6. Визнанню підлягають результати навчання, здобуті у неформальній та/або інформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому змістовному модулю (розділу), темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проєкту) тощо, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

2.7. За наявності міжнародного сертифікату з іноземної мови (англійська, німецька, французька) на рівні B2 та вище, навчальна дисципліна «Іноземна мова» може бути перезарахована з максимальною оцінкою.

2.8. Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми.

3. ПОДАННЯ ЗАЯВ ТА ІДЕНТИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

3.1. Для визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, здобувач освіти подає на ім'я заступника директора з навчально-виробничої роботи заяву (додаток №1) та декларацію про попереднє навчання та додаткові документи, які підтверджують наведену у декларації про попереднє навчання інформацію (за наявності) з клопотанням про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті.

3.2. Декларація про попереднє навчання повинна містити:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);
- опис результатів неформального та/або інформального навчання, щодо визнання яких подається заява;
- інформацію про суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої здобувались відповідні результати навчання;
- інформацію про попереднє навчання та досвід діяльності заявника, під час яких здобувались результати неформального та/або інформального навчання, зокрема, періоди неформального та/або інформального навчання та/або відповідної діяльності (за наявності);
- перелік додаткових документів, що надаються заявником для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання (за наявності) (сертифікати, свідоцтва, дипломи, підтвердження участі, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання,

здобутих під час неформального навчання. У випадку подання зазначених документів іноземною мовою заявник подає їх переклад, засвідчений нотаріально.

3.3. Заступник директора з навчально-виробничої роботи надає консультативну допомогу заявникам щодо заповнення декларацій про попереднє навчання, зокрема, щодо опису результатів неформального та/або інформального навчання для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або певним рівнем освіти та здійснюють аналіз достатності інформації щодо здобутого заявником попереднього досвіду та результатів неформального та/або інформального навчання заявника, перевірку наданої заявником інформації.

3.4. Для підтвердження або уточнення необхідної інформації заступник директора з навчально-виробничої роботи має право направляти запити до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання. Відповіді зазначених суб'єктів приймаються до розгляду як додаткові документи (матеріали), які засвідчують наведену заявником інформацію.

3.5. Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої заявником інформації становить не більше десяти робочих днів. У разі направлення запитів про підтвердження або уточнення необхідної інформації до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання, строк розгляду заяви продовжується до отримання зазначеної інформації та її опрацювання, про що завідувач відділення інформує заявника. За результатами аналізу перевірки отриманої інформації заступник директора з навчально-виробничої роботи приймає рішення про можливість проводити подальші процедури визнання.

3.6. Якщо інформація, наведена у декларації про попереднє навчання, та додаткові документи, надані заявником та/або суб'єктом (суб'єктами) неформального та/або інформального навчання, не дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або наведена у декларації про попереднє навчання інформація щодо неформального навчання або досвіду діяльності заявника не підтверджується, заступник директора з навчально-виробничої роботи повертає документи заявнику без подальшого розгляду із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

3.7. Заявник має право повторно подати на розгляд заступник директора з навчально-виробничої роботи заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання та декларацію, що містить уточнену інформацію, та додаткові документи, що її підтверджують і дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника.

3.8. Заступник директора з навчально-виробничої роботи після ухвалення рішення про можливість проводити подальші процедури визнання передає фаховій комісії з валідування результатів навчання отриманих у неформальній та/або інформальній освіті для перегляду усіх документів та встановлення відповідності здобутих результатів тим, які передбачені освітньою програмою Училища.

3.9. До складу фаховій комісії з валідування результатів навчання, яка створюється наказом директора Училища, входять: заступник директора з навчально-виробничої роботи, гарант освітньої програми, та /або голова циклової комісії, педагогічний працівник, відповідальний за освітній компонент, що пропонується для перезарахування.

3.10. Члени фаховій комісії з валідування результатів навчання повинні дотримуватися етичних норм поведінки, вимог забезпечення конфіденційності, створювати належну психологічну обстановку для заявника та не мати конфлікту інтересів.

3.11. За результатами співставлення фахова комісія з валідуючого результатів навчання приймає рішення щодо відповідності/невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника певним результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми, та ідентифікує результати навчання, які підлягають оцінюванню.

3.12. У випадку невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми, предметна комісія розглядає можливість визнання таких результатів навчання в рамках вибіркової складової освітньої програми, за якою навчається заявник.

3.13. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

4. ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

4.1. Прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника Училищем здійснюється за підсумками їх оцінювання.

4.2. Методи, зміст та обсяг оцінювання результатів навчання заявника повинні забезпечувати оцінювання усіх змістовних складових відповідного (відповідних) результату (результатів) навчання (змістовну валідність).

4.3. Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника фахова комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістовну валідність оцінювання.

4.4. Заявнику повідомляється про обрані методи та засоби демонстрації та вимірювання задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання та час і дату проведення оцінювання наступного дня після прийняття рішення, але не пізніше ніж за десять днів до його проведення.

4.5. Фахова комісія з валідування результатів навчання надає здобувачу освіти до 10 робочих днів для підготовки для контрольного заходу (з кожної навчальної дисципліни/освітнього компонента) та для виконання обраної ним теми/варіанту індивідуального завдання (за наявності). Термін підготовки обговорюється зі здобувачем.

4.6. Здобувач освіти має бути ознайомлений з програмою відповідної навчальної дисципліни, критеріями оцінювання та засобами вимірювання, які виносяться на підсумкове оцінювання, а також правилами оскарження результатів.

4.7. Фахова комісія з валідування результатів навчання приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

4.8. Визнані фаховою комісією з валідування результатів навчання результати неформального та/або інформального навчання використовуються для реалізації академічних прав заявника (зарахування заявнику певних освітніх компонентів освітньої програми, окремих видів навчальної роботи в межах певних освітніх компонентів програми, формування індивідуальної освітньої траєкторії).

4.9. Фахова комісія з валідування результатів навчання приймає рішення про зарахування заявнику певного освітнього компонента освітньої програми, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку заявнику зараховується відповідна освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

4.10. У випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнається тільки частина результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом, заявнику зараховуються окремі види навчальної роботи за таким освітнім компонентом.

4.11. Фахова комісія з валідування результатів навчання може прийняти одне із таких рішень:

- повністю визнати результати, отримані під час неформального та/або інформального навчання та зарахувати їх як оцінку семестрового контролю з відповідного освітнього компоненту (змістового (их) модуля (ів), теми (м) тощо);

- частково визнати результати, отримані під час неформального та/або інформального навчання та зарахувати їх відповідно до системи оцінювання як поточний/проміжний контроль з відповідної складової освітнього компоненту;

- визнавати результати навчання, отримані в неформальній та/або інформальній освіті відповідними результатам навчання, та зарахувати в межах вибіркової складової освітньої програми;

- не визнавати результати, отримані під час неформального та/або інформального навчання.

4.12. Повне визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті рекомендують у випадку, коли вивчена дисципліна співпадає із запланованими результатами навчання (компетентностями) або має несуттєві відмінності, а також близька за обсягом і змістом (не менше, ніж на 75%).

4.13. У випадку прийняття рішення про повне визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни.

4.14. Часткове визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті рекомендують у випадку, коли дисципліну визнають не повністю, і за окремими темами необхідне додаткове проведення переатестації.

4.15. Якщо фаховою комісією з валідування результатів навчання прийняте рішення про часткове визнання результатів, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті і, відповідно, зарахуванню підлягають окремі розділи чи теми, то це обов'язково враховується викладачем під час вивчення здобувачем дисципліни, а також при виставленні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

4.16. В разі зарахування лише окремого змістового модуля/модулів дисципліни, здобувач освіти звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них оцінку відповідно до системи оцінювання цього освітнього компонента.

4.17. При перезарахуванні за результатами співбесіди виставляється та підсумкова оцінка, що зазначена у документі, що підтверджує участь здобувача у заході неформальної та/або інформальної освіти.

4.18. У випадку відсутності підсумкової оцінки в документі (сертифікаті, свідоцтві тощо), фахова комісія з валідування результатів навчання призначає контрольний захід.

4.19. Фахова комісія з валідування результатів навчання визначає метод і форму оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті відповідно до навчального плану.

4.20. Якщо перезарахуванню підлягає такий освітній компонент як курсова робота (проект) оцінка за останній виставляється за результатами співбесіди з керівником курсової роботи (проекту) або виставляється оцінка, яка зазначена у документі, що підтверджує результати неформального та/або інформального навчання.

4.21. Фахова комісія з валідування результатів навчання виставляє підсумкову оцінку за прийнятою в Училищі 4-бальною системою оцінювання.

4.22. Якщо здобувач освіти за результатами проведеного контрольного заходу отримує оцінку нижче «3», то йому не зараховуються результати навчання, здобуті у неформальній та/або інформальній освіті.

4.23. За підсумками роботи фахова комісія з валідування результатів навчання готує протокол, у якому міститься висновок про одне із рішень,

зазначених у п. 4.11 цього розділу. Протокол фахової комісії з валідування результатів навчання, заява здобувача освіти з копіями доданих документів зберігаються в особистій справі здобувача освіти. Протокол у якому міститься висновок щодо невизнання результатів навчання, отриманих під час неформальної та/або інформальної освіти зберігається у голови фахової комісії з валідування результатів навчання до завершення навчання здобувача освіти.

4.24. При повному визнанні результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті відповідно до рішення фахової комісії з валідування результатів навчання до індивідуального навчального плану здобувача освіти та в інші документи вносяться інформація про перезараховану дисципліну: назва дисципліни, загальна кількість годин (кредитів), оцінка та підстава визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (номер протоколу).

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Це Положення набирає чинності з його дати затвердження Педагогічною радою ДПТНЗ «Чернігівського вищого професійного училища побутового обслуговування» та вводиться у дію наказом директора Училища.

5.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

5.3. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються Педагогічною радою та вводяться в дію наказом директора Училища.

Додаток 1

до Положення про визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в ДПТНЗ «Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування»

Заява

Прошу визнати результати неформального та/або інформального навчання, отримані мною під час _____ (назва заходу, форма проведення та форма участі здобувача освіти), що відбувся «_» _____ 202__ р. в _____ (місце проведення).

Підпис